

48.999/1912. B. M. körrendelet

határszéli külszolgálatnak átvétele a m. kir.
csendőrség által.

Az 1912. évi állami szükségleteket tárgyaló költségvetésre vonatkozó ez évi V. törvénycikk rendelkezéséből kifolyólag a m. kir. határrendőrségi őrségeket egész Magyarország területén 1912. évi május hó 1-ével beszüntetem és ezzel egyidejűleg az ezen határrendőr őrségek által végzett teendők foganatosításával - a csendőrségre nézve fennálló törvények és szabályok érvényben tartásával – a magyar királyi csendőrséget bízom meg.

Fentiekből kifolyólag a határrendészeti teendőknek a m. kir. csendőrség által való átvétele és azoknak miként való teljesítésére nézve az alábbiakat rendelem:

A % alatt csatolt A.) Kimutatásban feltüntetett határrendőri őrségek laktanyái, berendezési tárgyai, irodai- és szolgálati könyvei, a határrendőrlegénység fegyverzete, szerelvénye (kard, derékszíj és kardhüvelytáska) és löszere, látcsövei, valamint a leltárilag nyilvántartott egyéb itt fel nem sorolt kincstári tárgyak, a határrendőri őrségek székhelyén állomásozó, illetőleg azokhoz legközelebb levő csendőrőrsök parancsnokai által leltárilag és jegyzőkönyvileg a legszigorúbb pontossággal átveendő, az átvételt eszközölt őrsparancsnokságok által további intézkedésemig biztosan megőrzendő és az átadás, illetőleg átvételről szóló jegyzőkönyvek – a leltárakkal együtt – a csendőrkerületi parancsnoksághoz felterjesztendő.

Ezúttal megjegyzem, hogy a polgári határrendőri személyzetnek addig, míg megfelelő kisebb méretű pisztollyal ellátható lesz, a Frommer-féle pisztoly és löszere meghagyandó, a leltár betérjesztése alkalmával tehát pontosan hozzám bejelentendő, hogy az említett határrendőrségi legénység ideiglenes használatában hány Frommer-féle pisztoly és hozzávaló töltény hagyatott.

Azon helyeken azonban, hol a határrendőri őrségek eddigi állomáshelyein 1912. évi május hó 1-jével határrendőri kirendeltségek állíttatnak fel, a laktanyák és azok berendezési tárgyai csak azon esetben veendő át, ha azokra a határrendőrségnek szüksége nincs ; minélfogva minden átadás, illetőleg átvétel előtt a csendőrkerületi parancsnokságok az illetékes határszéli rendőrkapitányságokkal közvetlenül lépjenek érintkezésbe és azokkal történt megállapodás alapján intézkedjenek az illetékes őrsökkel szemben az átadás, illetőleg átvétel mikor és ki által történő eszközzése iránt.

Az őrsökről beérkezett jegyzőkönyvek és leltárak a kerületi parancsnokságok által és pedig minden egyes átvételről külön-külön hozzám felterjesztendő, s egyúttal a felterjesztés kapcsán javaslat teendő arra nézve, hogy az átvett laktanyák, - amennyiben azok bérlete a határrendőrség részéről fel nem mondott – és a berendezési tárgyak a csendőrség céljaira mennyiben volnának felhasználandók.

Az átvett irodák, szolgálati könyvek, az átvételt eszközölt csendőrőrsök által az őrsirodában őrzendő meg, míg a határrendőrségek által vezetett oly előjegyzések, melyek a határszéli szolgálatot teljesítő csendőrőrsöknek esetleg szintén szükségesek – mindaddig, míg a határszéli szolgálat mikénti ellátására vonatkozó egyöntetű utasítás valamennyi csendőr-alosztály részére kiadható lesz – ezen őrsök által tovább vezetendő.

Vulkán, Szurduk, Bodzakraszna, Ósáncz és Gyergyóbékáson elhelyezett csendőrőrsöket az útlelvizsgálattal és a bélyegtelen határszéli útiigazolványok kiállításával is megbízom, minélfogva ezen őrsök által az ottani határrendőrségektől az ehhez szükséges nyomtatványok és bélyegzők is átveendő.

Ezen utóbbi szolgálat teljesítése körül azonban az illetékes őrsök a legnagyobb lelkiismeretességre és pontosságra utasítandók s ez irányban az őrs (járás)-parancsnok

személyileg felelőssé teendő.

Miután pedig a határrendőrség folyó évi május hó 1-től csak azon hivatalok székhelyén végzi az útlevel vizsgálatot, ahol az magában a hivatalos helységben végezhető, a már említett őrsőkön kívül még a következő kirendeltségek állomáshelyein levő őrsők is tartoznak útlevelvizsgálatot végezni és pedig Predeálon, Gyergyótölgyesen, Sósmezőn, Vodiczán, Vöröstoronyban és Gyimesbükkön, de csak a kirendeltségtől távollevő közuton a határkapunál.

Ezen a helyeken a határkapunál őrház van, amely őrházak a berendezéssel együtt az ottani őrsparancsnokságok által két példányban kiállítandó leltár és jegyzőkönyv mellett szintén átveendő, s a jegyzőkönyv és leltár egyik példánya hozzám felterjesztendő. Ezen három utóbbi helyen azonban a határszéli utiigazolványok kiállítását az ottani kirendeltség fogja végezni.

A határrendőr-őrségek megszűnése következtében a határrendőrség őrszemélyzetének egy része a m. kir. csendőrség kötelékébe lép át, míg a határrendőrségnél visszamaradó határrendőrök végrehajtó szolgálatban fognak alkalmaztatni, egyenruhában kardosan és a szükséghez képest polgári ruhában is fognak szolgálatot végezni, amiből folyólag a fegyveres közegeket igénylő végrehajtó szolgálat ellátása a határrendőrségi hatóságok területén a m. kir. csendőrség feladatát képezendi.

A határrendőrségi legénység a titkos megfigyeléseken kívül határszéli szolgálatot csak annyiban fog végezni, hogy a

Zsolna-Czacza,	Kabold-Weperd-Sopron,
Lipótvár-Pozsony,	Felsőfehéregyháza-Sopron,
Érsekújvár-Pozsony,	Nagykanizsa-Csáktornya,
Győr-Királyhida,	Ujdombóvár-Gyékényes,
Lövő-Sopron,	Szabadka-Ujgombos,
Eszterháza-Sopron,	Topolya-Ujvidék,

közötti vasúti mozgó vonatok rendszeres megvizsgálását eszközlik.

Az itt fel nem sorolt és a kivándorlás hathatósabb ellenőrzése végett esetleg szükséges egyéb, az országból kivezető vasúti és főbb útvonalak ellenőrzése a csendőrség kötelességét képezendi, amire nézve a csendőrkerületi parancsnokságok a határszéli rendőrkapitányságok meghallgatása alapján a szükséghez képest az intézkedéseket estről-esetre saját hatáskörükben tegyék meg.

A // csatolt B.) Kimutatásban *-gal megjelölt helyeken a m. kir. csendőrség köteles minden, az ország belsejéből érkező vonatonál és gőzhajónál, vasút, illetőleg hajóügyleti szolgálatot teljesíteni és azonkívül a leszállított kivándorlóknak a határrendőrhatóságok hivatalos helyiségébe való bekísérésénél, azoknak ott való megvizsgálásánál, az erre hivatott határrendőrközegeknek, mint karhatalom, a szükséges segédkezelést megadni.

A külföldiek lakhatására vonatkozó 1903:V. t.-cikkben foglalt teendőket a határrendőrség személyzete csak azon városokban és községekben teljesíti, hol határrendőrkapitányság vagy kirendeltség van, a határrendőrség hatósága alá tartozó többi helyeken – a rendezett és törvényhatósági joggal felruházott városok kivételével – ezen teendők végzése a csendőrség kötelességévé tétetik.

Ezen teendők a következők:

1. Ellenőrzése annak, hogy a határrendőrség hatósága területére érkezett, vagy onnan eltávozó külföldiek szabályszerűen be- illetőleg ki lettek-e jelentve?
2. Hogy a hatósági területen 15 napnál tovább tartózkodó külföldiek állandóan itt akarnak-e lakni, s ha igen, lakási szándékukat az illetékes hatóságnál bejelentették-e?
3. Megfigyelése a hatósági területen tartózkodó külföldieknek abból a

szempontból, hogy itteni tartózkodásuk nem aggályos-e, s nem lennének-e az 1903: V. t.-c. 10. §-a alapján az ország területéről kitiltandók?

Miután a határrendőrség toloncszállítmányok és foglyok kísérésére fegyveres őrközegekkel nem fog rendelkezni, a községi vagy városi rendőrközegek ezen szolgálatokra pedig igénybe nem vehetők, ennek következtében a határszéli rendőrkapitányság vezetője vagy helyettese (a határrendőrségi kirendeltség vezetője vagy helyettese, amennyiben az utóbbi az intézkedő személyzethez tartozik) jogosult ezen szolgálatok végzésére a saját hatósága területén működő csendőrőrsöket esetről-esetre felhívni.

A csendőrségi II. Szolgálati Utasítás 81. §-ában foglalt rendelkezések a határrendészeti szolgálatot illetőleg tehát egyenlőre a fentieknek megfelelően módosulnak.

Pozsony és Sopron sz. kir. városok közönsége hozzájárult ahhoz, hogy az ezen városok területén a határrendőrség fegyveres közegei által eddig végzett szolgálatok a m. kir. csendőrség által végeztessenek ; ennél fogva ezen városokban ezen szolgálat 1912. évi május hó 1-jével a csendőrség által átveendő, míg Újvidék sz. kir. város területén ezen szolgálat további rendelkezésemig a csendőrség által nem teljesítendő.

Mindkét – elől megnevezett – törvényhatósági joggal felruházott városban egyébként a városi rendőrségnek hatósági jogköre az ottani vasúti, illetőleg gőzhajó-állomásokra nézve ezért érintetlen marad s a törvényhatósági városi rendőrség a hivatásához tartozó közrend fenntartásán kívül, a vasúti és gőzhajó-állomásokon megfigyelő szolgálatot is bármikor végezhet.

Ugyanez áll egyébként a rendezett tanácsú városokra is.

A jelen rendeletemben foglaltakból kifolyólag felhívom a kerületi parancsnokságokat, hogy a határrendészeti teendők kifogástalan és pontos teljesítése végett a szükségesnek mutató intézkedéseket saját hatáskörükben sürgősen és a lehető legalaposabban tegyék meg, a már eddig eszközölt megerősítéseken felül esetleg még szükségesnek mutató őr (különítmény) megerősítéseket saját összes állományukból foganatosítsák és a szolgálatnak átvételét hozzám jelentsék be.

A határszéli rendőrkapitányt, annak helyettesét, a határrendőrségi kirendeltség vezetőjét és annak helyettesét (utóbbit azonban csak akkor, ha az intézkedő személyzethez tartozik), a határrendészeti teendők ellátása tekintetében a hatóságuk területén működő m. kir. csendőrőrsöket illetőleg ugyanazon jog illetvén meg, mint a közigazgatási hatóságokat, ennél fogva a határszéli rendőrkapitányságok területén működő csendőrőrsök utasítandók arra, hogy a fennebb említett határrendőrhatalóságok részéről a saját hatáskörükben hozzájuk intézett hivatalos felhívásoknak eleget tenni tartoznak.

Külön ezúttal is hangsúlyozni kívánom, hogy a csendőrségi tiszti alosztályok a határszéli rendőrkapitányságok és kirendeltségek vezetőivel (tisztviselőivel) a kölcsönös egyetértő jó viszonyt és a szolgálat érdekében fekvő egymással való gyakori érintkezést tartsák fenn, miből folyólag a csendőrségi tiszti alosztályok utasítandók arra, hogy a határrendőrséggel való súrlódások és kellemetlenségek kikerülése céljából az alárendelt legénységüket minden alkalommal intsék és oktassák, hogy ebbeli köteleiket pontosan és híven teljesítsék.

Kételyek vagy aggályok esetében az őrsök által szolgálati úton a szárnyparancsnokságnak teendő jelentés, mely utóbbi ezen jelentésekkel a szabályok értelmében jár el s csak amennyiben ily kételyek vagy aggályok a szárnyparancsnokságok által, saját hatáskörükben el nem oszthatók, úgy a kerületi parancsnokságokhoz, az utóbbiak által pedig hozzám teendő jelentés.

Továbbá felhívom a kerületi parancsnokságokat, hogy az alosztályok által a határrendészeti szolgálat terén kifejtett tevékenység eredményéről, további rendelkezésemig, minden hó 10-ére hozzám kimerítő jelentést terjesszenek fel.

Végül a m. kir. határszéli rendőrségi kapitányságokhoz e tárgyban folyó évi 58,320/V-

a. szám alatt kiadott rendeletnek *) a kerületi parancsnokság és alárendelt szárnyparancsnokságok részére szükségelt számú példányait, tudomásulvétel és miheztartás végett mellékelten megküldöm.

Budapesten, 1912. évi április hó 13-án.

A minister helyett

Jakabffy s. k.
államtitkár

*) B. K. 1912. évf. 136. lapon.